

Urząd Gminy Siemiatycze

Szlak nadbużańskich grodzisk

Szlak nadbużańskich grodzisk to nowy szlak turystyczny w Dolinie Bugu wyznaczony przez Towarzystwo Ochrony Siedlisk "ProHabitat" przy współfinansowaniu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego ma na celu popularyzację i promocję najpiękniejszych zakątków Doliny Bugu, jej wartości kulturowych - zapomnianego dziedzictwa jakim są grodziska. Oferta produktu turystycznego skierowana jest do szerokiego grona turystów indywidualnych i grup zorganizowanych zainteresowanych turystyką kwalifikowaną (geomorfologia, archeologia), pieszą oraz rowerową.

Szlak o długości 41 km i oznakowany kolorem zielonym rozpoczyna się w Drohiczyń, obok tamtejszej Góry Zamkowej i prowadzi do miejscowości Bużyski. Wiedzie przez nadbużańskie miejscowości, zlokalizowane w gminach Drohiczyń i Siemiatycze. Zagęszczenie najstarszych antropogenicznych form terenu, jakimi są grodziska, kurhany i cmentarzyska kurhanowe, na tym terenie jest imponujące i wyjątkowe w skali województwa podlaskiego. Te wytworzone przez człowieka formy terenu, niekiedy o tajemniczych nazwach nadawanych przez mieszkańców - nieme, żywe dowody historii, świadkowie bitew, wojen i minionych wieków - kształtowane przez czas przetrwały do współczesności. Są obiektami tajemniczymi i budzącymi naszą ciekawość. Często nie zdajemy sobie sprawy z ich istnienia, nierzadko ukryte są wśród pól i gęstych lasów, z dala od obecnych siedzib ludzkich. Wiele form obecnie zatraciło swój pierwotny kształt przez co nie są łatwo rozpoznawalne przez oko laika.

Bogactwo kulturowe regionu nadbużańskiego, które popularyzuje Szlak nadbużańskich grodzisk, ukazuje wczesnośredniowieczne zabytki archeologiczne jako integralną część krajobrazu, płynnie wkomponowaną w naturalne ukształtowanie powierzchni Ziemi. Ukształtowanie terenu było tym składnikiem środowiska naturalnego, który w powiązaniu z układem wód powierzchniowych (rzeka Bug), w stosunkowo najszerszym zakresie decydowało o lokalizacji grodów i spełniało najważniejszy postulat maksymalnej obronności grodu. Urozmaicony krajobrazowo obszar Wysoczyzny Drohiczyńskiej stwarzał wiele możliwości wyboru przez ówczesnych osadników dogodnych miejsc pod budowę grodów. Kiedyś grody, a obecnie grodziska musiały charakteryzować się trudnym dostępem dla nieprzyjaciela (woda, bagna, skraj wysoczyzny czy strome stoki wyniesień terenowych), krótkim pasem obrony, dobrą widocznością (wyniesienie, odlesione otoczenie grodu), w czasie oblężenia musiały posiadać łatwy dostęp do wody, możliwość zewnętrznych kontaktów, a w czasie pokoju żadna z powyższych cech nie powinna uniemożliwić spełniania przez gród wszystkich jego pozamilitarnych funkcji. Natomiast lokalizacja kurhanów i cmentarzysk kurhanowych z punktu widzenia ogólnych warunków fizjograficznych była odmienna niż grodów. Omijano miejsca topograficzne niekorzystne np. strome stoki wzniesień, doliny zalewowe w bezpośredniej bliskości wody.

Wycieczkę po szlaku zaczynamy w Drohiczynie - historycznej stolicy Podlasia, w jednym z 4 koronacyjnych grodów w Polsce. Miasto położone na wysokim brzegu Bugu, na uboczu głównych szlaków, o bogatej i burzliwej przeszłości stara się obecnie odzyskać dawną świetność. Będąc w Drohiczynie nie sposób ominąć takich atrakcji jak: grodzisko wczesnośredniowieczne zwane Górą Zamkową, skąd roztacza się malowniczy widok na Dolinę Bugu, zespół pojezuicki, w którego w skład wchodzi Katedra Św. Trójcy, Kuria Biskupia oraz Seminarium Duchowne, zespół pofranciszkański, w tym kościół franciszkanów pw. Wniebowzięcia NMP, dzwonnica z 1700 r. w stylu późnobarokowym, klasztor franciszkanów, kościół benedyktynek pw. Wszystkich Świętych, klasztor benedyktynek, cerkiew pw. Mikołaja Cudotwórcy.

Początek szlaku znajduje się przy przystanku PKS na ul. Plac Kościuszki, gdzie ustawiona jest tablica informacyjna z przebiegiem szlaku. Szlak prowadzi w kierunku zachodnim by po 50 m skręcić w prawo w ul. Ciechanowiecką. Po prawej stronie znajduje się Pensjonacik Irena. Po 250 m szlak skręca w prawo w ul. Jagiellończyka. Na 350 m dochodzi do ul. Kraszewskiego, gdzie skręca w lewo. Znajduje się tu restauracja i hotel „Zamkowa”, a po lewej stronie Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, kino „Daniel” i Muzeum Regionalne. Prowadzi drogą asfaltową w kierunku Sieniewic.

Sieniewice - na 3,2 km dochodzi do wsi Sieniewice i przy starym krzyżu skręca w prawo. Prowadzi przez wieś ok. 1 km i przez krajobraz rolniczy odchodzi do wsi Sady.

Sady - przed wsią 500 m po prawej stronie 300 m od szlaku znajduje się cmentarzysko kurhanowe. Jest to najwyższe wzniesienie na terenie gminy Drohiczyn o wysokości 172,6 m n.p.m. Na 6 km szlak mija wieś Sady by po przejściu 1 km dojść do wsi Sytki.

Sytki - szlak prowadzi przez krajobraz rolniczy. Po prawej stronie znajduje się dawna szkoła podstawowa, drewniana, mocno zdewastowana. Dalej szlak prowadzi wśród pól uprawnych do wsi Bujaki. Po przejściu 9 km dochodzi do wsi Bujaki.

Bujaki - po prawej stronie mija remizę strażacką. Dochodzi do skrzyżowania gdzie stoi kapliczka katolicka. Przed kapliczką szlak skręca w prawo, a następnie w lewo. Prowadzi wśród pól uprawnych obsadzonych starymi wierzbami. Po przejściu około 2 km mijamy strumień i mostek. Po prawej stronie widać nasyp po kolejce z 1940 r. gdzie wojska związku radzieckiego zwozili budulec na budowę bunkrów wchodzących w skład linii Mołotowa. Po przejściu 200 m szlak skręca w prawo i prowadzi do rzeki Szysi, mija zabudowania wiejskie i dawny młyn wodny.

Krupice - po przejściu 300 m po lewej stronie wzniesienie wys. 114 m n.p.m., gdzie znajduje się cmentarzysko w obstawach kamiennych 3-6 w n.e. Po przejściu kolejnych 300 m mijamy skrzyżowanie dróg polnych, przy których stoi murowana ponad 300-letnia kapliczka, służąca dawniej jako punkt orientacyjny dla podróżnych na szlakach handlowych. Na 12 km szlak dochodzi do drogi brukowanej i skręca w lewo. Po prawej stronie ok. 40 m znajduje się kępa drzew. Jest to lej po niemieckiej próbnej rakiecie V2, która spadła w 1944 r. wystrzelona w miejscowości Blizna koło Rzeszowa. Po przejściu kolejnych 300 m dochodzimy do wsi Krupice i drogą asfaltową szlak prowadzi przez wieś o zabudowie drewnianej. Na 14 km po prawej stronie znajdują się pozostałości średniowiecznego grodziska (nie wpisane do rejestru zabytków). Po lewej stronie dolina rzeki Szysi.

Rogawka - Na 15 km szlak dochodzi do wsi Rogawka i skręca w lewo. Po przejściu 800 m po lewej stronie znajduje się cerkiew z II połowy XIX w. Na obecnym cmentarzu znajduje się grodzisko oraz kurhan.

Klukowo - po przejściu ok. 200 m szlak skręca w lewo i dochodzi do wsi Klukowo. Wieś o zabudowie drewnianej. Na końcu wsi szlak skręca w prawo i prowadzi wśród pól i gospodarstw rolnych do wsi Cecele.

Cecele - przed wsią po lewej stronie stoi ponad 100-letnia kapliczka z ikoną Matki Boskiej z Dzieciątkiem. Natomiast po prawej stronie stary unicki krzyż. W odległości ok. 1 km od szlaku w polu znajduje się wzniesienie wysokości 172 m n.p.m. gdzie znajduje się cmentarzysko kurhanowe z 3-6 w. n.e. kultury wielbarsko-cecelowskiej. Za wsią po lewej stronie 70 m do drogi znajduje się kurhan. Jest to prawdopodobnie kurhan celtycki z 3 w. n.e., na którym znajduje się kapliczka drewniana.

Skiwy Małe i Duże - na 21 km szlak dochodzi do wsi Skiwy Duże i Skiwy Małe. Na skrzyżowaniu szlak skręca w lewo i prowadzi przez wieś Skiwy Małe. Po prawej stronie na końcu wsi Skiwy Duże znajduje się kurhan. We wsi znajdują się bogate znaleziska archeologiczne. Na terenie wsi Skiwy Małe, gdzie prowadzi szlak znajdują się 3 stawy pochodzące z okresu średniowiecza oraz dwa krzyże z XVIII w. Na skraju wsi między tymi krzyżami po prawej stronie w odległości 250 m od szlaku istniało kiedyś średniowieczne grodzisko zwane przez miejscową ludność „Kamiennym Grodem” Obecnie znajduje się tam miejsce mocy.

Narajki - po 1,5 km szlak dochodzi do wsi Narajki. Za wsią i rzeką Silną w polu znajduje się średniowieczne cmentarzysko. Na 25 km szlak dochodzi do skrzyżowania dróg. Po prawej stronie 50 m znajduje się cerkiew prawosławna z II połowy XIX w.

Miłkowice Paszki i Maćki - dalej szlak prowadzi wśród krajobrazu rolniczego. Na 27 km szlak dochodzi do skrzyżowania dróg asfaltowych i drogi Drohiczyn-Ostrożany, skręca w lewo i prowadzi przez wieś Miłkowice Maćki, gdzie po prawej stronie znajduje się drewniany kościół katolicki z XVIII w. pw. Św. Rocha. Na skraju wsi w kierunku południowo-zachodnim znajduje się cmentarzysko kurhanowe.

Lisowo - na 28 km szlak skręca w lewo i dochodzi do wsi. Po lewej stronie znajduje się przydrożny krzyż. Następnie szlak skręca w prawo i prowadzi przez wieś Lisowo, gdzie znajdują się przydomowe kapliczki. Za wsią szlak prowadzi drogą asfaltową przez wzniesienia gdzie znajduje się kurhan i cmentarzysko kurhanowe.

Putkowice Nagórne i Nadolne - na 33 km szlak dochodzi do wsi Putkowice Nagórne. Na wzniesieniach wokół wsi znajduje się 12 bunkrów proradzieckich z 1941 r. stanowiących punkt oporu „Putkowice” linii Mołotowa. Po minięciu wsi Putkowice Nagórne i Putkowice Nadolne na 35 km dochodzimy do drogi asfaltowej Wólka Zamkowa-Granne. Przy remizie i sklepie spożywczym, które znajdują się po lewej stronie, na małym placu stoi krzyż murowany.

Wierzchuca Nagórna - szlak skręca w prawo i prowadzi do wsi Wierchuca Nagórna. Znajduje się tu punkt oporu „Wierzchuca Nagórna” linii Mołotowa, składający się z 5 bunkrów poradzieckich.

Bużyski - na 38 km szlak prowadzi do skrzyżowania dróg i skręca w lewo. Dalej prowadzi drogą żwirową do wsi Bużyski. Przed wsią znajduje się krzyż murowany postawiony na kamiennym fundamencie. Szlak skręca w prawo, mija przystanek autobusowy by po 50 m przy sklepie spożywczym na małym placyku na 41 km skończyć swój bieg. W odległości 1 km od wsi w kierunku południowo -zachodnim znajduje się średniowieczne grodzisko.

W połączeniu z malowniczym otoczeniem, czystym środowiskiem oraz bogatą ofertą turystyczną, krajobraz kulturowy sprawi, że odnajdziecie tu Państwo znakomite warunki do wypoczynku i rekreacji.

Source URL:

<https://gminasiemiatyczne.pl/strona/turystyka-szlaki-rowerowe/639-szlak-nadbuzanskich-grodzisk>